

NHẬT KÝ GIẢNG DẠY- MỘT CÔNG CỤ PHÁT TRIỂN NGHIỆP VỤ HỮU ÍCH CHO GIÁO VIÊN

Nguyễn Thị Anh Thư
Khoa SP&KHCĐ – Trường Đại học Tiền Giang

Tóm tắt: Nhật ký giảng dạy được coi là một công cụ hữu ích cho giáo viên trong việc phát triển nghề nghiệp. Quá trình suy ngẫm, phân tích và tư duy phản biện đã giúp họ xem xét lại công việc giảng dạy của mình với những lợi ích và khó khăn của nó. Từ đó, họ điều chỉnh phương pháp giảng dạy của mình để giúp học sinh đạt kết quả tốt hơn. Bài báo trình bày các khái niệm, đặc điểm và lợi ích mà việc ghi nhật ký giảng dạy đã mang lại cho giáo viên trong quá trình phát triển nghề nghiệp lâu dài của họ.

Từ khóa: Nhật ký giảng dạy, Phương pháp giảng dạy, Giáo viên, Công cụ hữu ích

TEACHING DIARY – A USEFUL TOOL FOR PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TEACHERS

Nguyen Thi Anh Thu
Faculty of Education and General Sciences – Tien Giang University

Abstract: The Teaching Diary is considered a useful tool for teachers in professional development. The process of reflection, analysis, and critical thinking helps them reassess their teaching practices, including its benefits and challenges. From there, they can adjust their teaching methods to help students achieve better results. This article presents the concepts, characteristics, and benefits that keeping a teaching diary offers teachers in their long-term professional development.

Keywords: Teaching Diary, Teaching Methods, Teachers, Useful Tool

Nhận bài: 04/01/2025

Phản biện: 06/02/2025

Duyệt đăng: 09/02/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nhà triết học, giáo dục học John Dewey đã từng nói: "Nếu chúng ta dạy trẻ em ngày hôm nay như cách chúng ta dạy ngày hôm qua, chúng ta sẽ cướp đi tương lai của họ." Điều đó không có nghĩa là chúng ta đang phủ nhận hoàn toàn những phương pháp cũ. Hiểu đúng bản chất, phát triển nghiệp vụ là quá trình trọn đời của người giáo viên mà trong quá trình ấy người giáo viên phải nỗ lực không ngừng để học tập, tiếp cận những phương pháp và kỹ thuật mới nhằm làm cho quá trình dạy học trở nên tương tác và hiệu quả hơn, phù hợp với thời đại hơn.

Viết nhật ký giảng dạy là một công cụ có từ lâu và luôn là một công cụ hữu ích đối với người giáo viên trong quá trình giảng dạy và nâng cao nghiệp vụ chuyên môn của mình. Cho dù là giáo viên mới vào nghề hay kỳ cựu, một giáo viên tâm huyết với nghề luôn tìm cách cải thiện phương pháp của mình để có thể đáp ứng tốt hơn các yêu cầu của tổ chức và nhu cầu của học sinh. Nhật ký thuận tiện để thực hiện vì nói một cách đơn giản, nó hoạt động như một tấm gương và kho lưu trữ các hoạt động chuyên môn hàng ngày của bạn.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phát triển nghiệp vụ - nhiệm vụ lâu dài của giáo viên.

Quá trình phát triển nghiệp vụ (PTNV) là một quá trình gắn bó lâu dài trong sự nghiệp của người giáo viên. Đó là một quá trình diễn ra liên tục, lâu dài với mục đích nâng cao và hoàn thiện kiến thức

cũng như kỹ năng giảng dạy để đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người học. Brown (1994) cho rằng "một trong những điều thú vị nhất về việc giảng dạy là bạn đừng bao giờ ngừng học tập". PTVN là một hoạt động cần thiết tác động không chỉ đến chất lượng giảng dạy của người thầy mà còn ảnh hưởng đến kết quả học tập của người học. Đồng thời nó còn góp phần quan trọng đến sự lớn mạnh của nhà trường trong sự nghiệp giáo dục. Theo Guskey (2000), PTVN là những quá trình, những hoạt động được thiết kế ra nhằm mở rộng kiến thức, kỹ năng và thái độ của nhà giáo dục để từ đó họ sẽ giúp nâng cao năng suất của người học.

2.2. Nhật ký giảng dạy là gì?

Nhật ký giảng dạy thường có thể được tìm thấy dưới dạng sổ tay, sách hoặc định dạng điện tử (Hiemstra, 2001) trong đó giáo viên ghi chép tóm tắt về công việc - kế hoạch giảng dạy, quy trình giảng dạy, phương pháp giảng dạy, đánh giá học sinh, số lượng học sinh tham dự, các hướng dẫn, kế hoạch cho việc giảng dạy, các khắc phục, v.v. Nhật ký có thể được sử dụng để theo dõi các sự cố, vấn đề và suy nghĩ phát sinh trong lớp học; nó cũng có thể đóng vai trò là biên niên sử của một nhóm học sinh mà giáo viên muốn điều tra hoặc xem lại sau này; và nó có thể đóng vai trò là kho lưu trữ kiến thức có thể truyền đạt cho người khác (Richards & Farrell, 2005). Hành động ghi lại sẽ giúp giáo viên lưu giữ trải nghiệm và sẽ suy ngẫm cũng như học hỏi từ những trải nghiệm đó.

Việc đọc lại nhật ký dạy học cho phép họ nhìn lại những trải nghiệm của mình với sự tách biệt mang tính phê phán. Điều này đặc biệt hữu ích nếu trải nghiệm đó không mấy dễ chịu - ví dụ như nếu phần đó diễn ra không tốt đẹp. Trong trường hợp này, giáo viên có thể phân tích điều gì đã sai và tránh mắc phải sai lầm tương tự trong tương lai.

Farrell (2005) lập luận, nhật ký cũng có thể là một báo cáo sống động về một lớp học nhất định mà giáo viên muốn xem lại sau, hoặc có thể là nguồn thông tin để chia sẻ với những người khác. Việc ghi nhật ký có thể được coi là cách phổ biến để giáo viên phát triển nghề nghiệp của mình. Diaz-Maggioli (2003b) tin rằng việc viết nhật ký giúp kéo dài thời gian tương tác giữa các đồng nghiệp và đặc biệt phù hợp với những giáo viên có trình độ chuyên môn khác nhau hoặc nhu cầu khác nhau.

2.3. Một số lợi ích của công cụ nhật ký giảng dạy

Viết nhật ký được sử dụng như một công cụ phát triển nghiệp vụ mang lại nhiều lợi ích cho giáo viên trong nhiều khía cạnh nghề nghiệp, bao gồm:

- Định hình lại nhận thức và giả định: Nhật ký cung cấp thời gian cho giáo viên phân tích quá trình học tập và xác định một số vấn đề có thể nảy sinh trong môi trường lớp học. Nó giúp giáo viên định hình lại, tái cấu trúc phương pháp luận và tinh chỉnh môi trường học tập.

- Cung cấp phản hồi: Xem lại các trải nghiệm và suy nghĩ thấu đáo về các hành vi ảnh hưởng của người học, giáo viên có thể điều chỉnh phương pháp hoặc kỹ thuật giảng dạy của mình dựa trên phản hồi.

- Phát triển kỹ năng viết: Đây là cơ hội cho giáo viên thực hành viết khi họ phân tích và đánh giá các trải nghiệm của người học và chính bản thân. Từ đó có thể cải thiện kỹ năng viết của giáo viên.

- Cung cấp kiến thức về thực hành nghề nghiệp: Nó cũng có thể cung cấp những tình huống thực tế mà giáo viên và người học phải đối mặt trong quá trình dạy và học, điều này chắc chắn rất hữu ích đối với phát triển nghiệp vụ của người giáo viên.

- Điều chỉnh các phương pháp giảng dạy: Đây là một trợ giúp tuyệt vời trong việc thay đổi/điều

chỉnh các phương pháp phù hợp cho một môi trường học tập hiệu quả trong tương lai. Giáo viên có thể dễ dàng xác định các phương pháp đã thất bại trong quá trình học tập.

Ngoài ra, có nhiều tuyên bố khác liên quan đến lợi ích của nhật ký trong đào tạo giáo viên. Spadling và Wilson (2002) tin rằng việc viết nhật ký có thể thúc đẩy tư duy phản ánh. Họ đã đề cập đến những lợi ích sau đây của việc viết nhật ký: (1) nhật ký đóng vai trò là bản ghi chép vĩnh viễn về những suy nghĩ và trải nghiệm; (2) nhật ký cung cấp phương tiện thiết lập và duy trì mối quan hệ với người hướng dẫn; (3) nhật ký đóng vai trò là nơi trút bỏ những mối quan tâm và thất vọng cá nhân; (4) nhật ký hỗ trợ cho đối thoại nội tâm; (5) nhật ký đóng vai trò là cửa sổ nhìn vào suy nghĩ và quá trình học tập của sinh viên; (6) nhật ký cung cấp phương tiện thiết lập và duy trì mối quan hệ với sinh viên; và (7) nhật ký đóng vai trò là công cụ giảng dạy đối thoại.

Di Pardo LéonHenri (2021) đã liệt kê những lợi ích sau đây của nhật ký đối với giáo viên:

- Xây dựng sự hiểu biết về bản thân và học sinh của họ;

- Trở thành một chuyên gia phản ánh và phát triển các kỹ năng nhận thức và siêu nhận thức của họ;

- Cải thiện các kỹ năng quan sát và phân tích phản biện;

- Kích thích các kỹ năng tư duy phản ánh;

- Phát triển sự hợp tác;

- Tăng cường phát triển chuyên môn;

- Thúc đẩy quyền tự chủ của giáo viên;

- Giúp đưa ra quyết định.

III. KẾT LUẬN

Nhật ký giảng dạy chắc chắn sẽ đóng vai trò quan trọng trong quá trình phát triển chuyên môn nghiệp vụ của chúng ta. Nó sẽ chỉ ra những khó khăn của giáo viên và đưa ra giải pháp hiệu quả. Giáo viên phải luôn học cách làm cho quá trình dạy học trở nên hiệu quả và thúc đẩy kết quả học tập của học sinh. Hơn nữa, giáo viên phải xác định những cách tiếp cận, kỹ thuật và phương pháp mới để định hình lại, tái cấu trúc phương pháp luận và tinh chỉnh môi trường học tập.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Brown, H.D. (1994). *Teaching by principles: An interactive approach to language pedagogy*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall Regents (p.10).
- Di Pardo Léon-Henri, D. (2021). 14 reasons teachers should keep a reflective journal. *Reflective Teaching Journal*. <https://reflectiveteachingjournal.com/reasons-teachers-should-keep-a-reflective-journal>
- Farrell, T. (2003). Reflective teaching: Principles and practice. *English Teaching Forum*, 41(4), 14-21.
- Guskey, Thomas R. (2000). *Evaluating Professional Development*, Corwin Press Inc., Thousand Oaks, California.
- Hiemstra, R. (2001). Uses and benefits of journal writing. *New Directions for Adult and Continuing Education*, 2001(90), 19.
- Spalding, E., & Wilson, A. (2002). Demystifying reflection: A study of pedagogical strategies that encourage reflective journal writing. *Teachers College Record*, 104(7), 1393-1421.